

Европейска
КОМИСИЯ

ДОКЛАД ОТНОСНО ВЪРХОВЕНСТВОТО НА ЗАКОНА ЗА 2020 Г.

Септември 2020 г.

ИНСТРУМЕНТАРИУМ НА ЕС В ОБЛАСТТА НА ВЪРХОВЕНСТВОТО НА ЗАКОНА

ЕС разполага с редица инструменти, за да гарантира зачитането на върховенството на закона във всички държави членки. Много държави членки имат високи стандарти в областта на върховенството на закона, но съществуват и съществени различни предизвикателства в отделните държави членки. Тъй като предизвикателствата пред върховенството на закона са от различно естество, такива са и нашите инструменти. Всеки от тях е адаптиран към конкретната ситуация и има за цел да популяризира, да предотвратява или да отговаря на проблеми, свързани с върховенството на закона.

ЗАЩО ВЪРХОВЕНСТВОТО НА ЗАКОНА Е ВАЖНО?

Върховенството на закона е една от основните общи ценности, на които се основава Европейският съюз. Това не е абстрактно понятие. Върховенството на закона се отразява пряко върху живота на всеки гражданин: то означава, че всички членове на едно общество — включително правителствата и членовете на парламентите — са еднакво подчинени на закона, под контрола на независими и безпристрастни съдилища.

КАКВА Е РОЛЯТА НА КОМИСИЯТА?

Европейската комисия, както е призната от Съда на Европейския съюз, е отговорна да гарантира зачитането на принципите на правовата държава като основна ценност, залегнала в Договорите на ЕС, и спазването на правото, ценностите и принципите на ЕС.

ПРЕДОТВРАТЯВАНЕ И ПОПУЛЯРИЗИРАНЕ

ЕВРОПЕЙСКИ МЕХАНИЗЪМ ЗА ВЪРХОВЕНСТВОТО НА ЗАКОНА

Годишен цикъл, в чиято основа стои **ежегоден доклад относно върховенството на закона**, имащ за цел да популяризира върховенството на закона във всички държави членки и да предотвратява появата или задълбочаването на проблеми в тази област.

ИНФОРМАЦИОННО ТАБЛО НА ЕС В ОБЛАСТТА НА ПРАВОСЪДИЕТО

Годишен доклад, предоставящ сравними данни за независимостта, качеството и ефикасността на националните правосъдни системи.

ЕВРОПЕЙСКИ СЕМЕСТЪР

Годишен процес, в резултат на който се отправят специфични за всяка държава препоръки по макроикономически и структурни въпроси, включително относно правосъдните системи и борбата с корупцията, които имат за цел да стимулират икономическия растеж.

МЕХАНИЗЪМ ЗА СЪТРУДНИЧЕСТВО И ПРОВЕРКА

Редовен мониторинг и доклади за постигнатия напредък в Румъния и България за справяне с недостатъците, свързани със съдебната реформа, корупцията и, за България, с борбата с организираната престъпност.

ПОДКРЕПА ЗА ГРАЖДАНСКОТО ОБЩЕСТВО, МРЕЖИ И ПРОЕКТИ

Инструменти на ЕС за финансиране, информационни кампании и дейности за популяризиране, включително подкрепа за съдебните мрежи, плурализма и свободата на медиите.

СТРУКТУРНИ РЕФОРМИ

Техническа и финансова подкрепа за държавите членки за провеждането на структурни реформи.

ОТГОВОР

НАРУШЕНИЯ

Гарантиране на правилното прилагане и спазване на правото на ЕС на национално равнище.

ЧЛЕН 7 ОТ ДЕС

Инструмент от Договора за адресиране на тежки нарушения на върховенството на закона, който може да доведе до налагането на санкции.

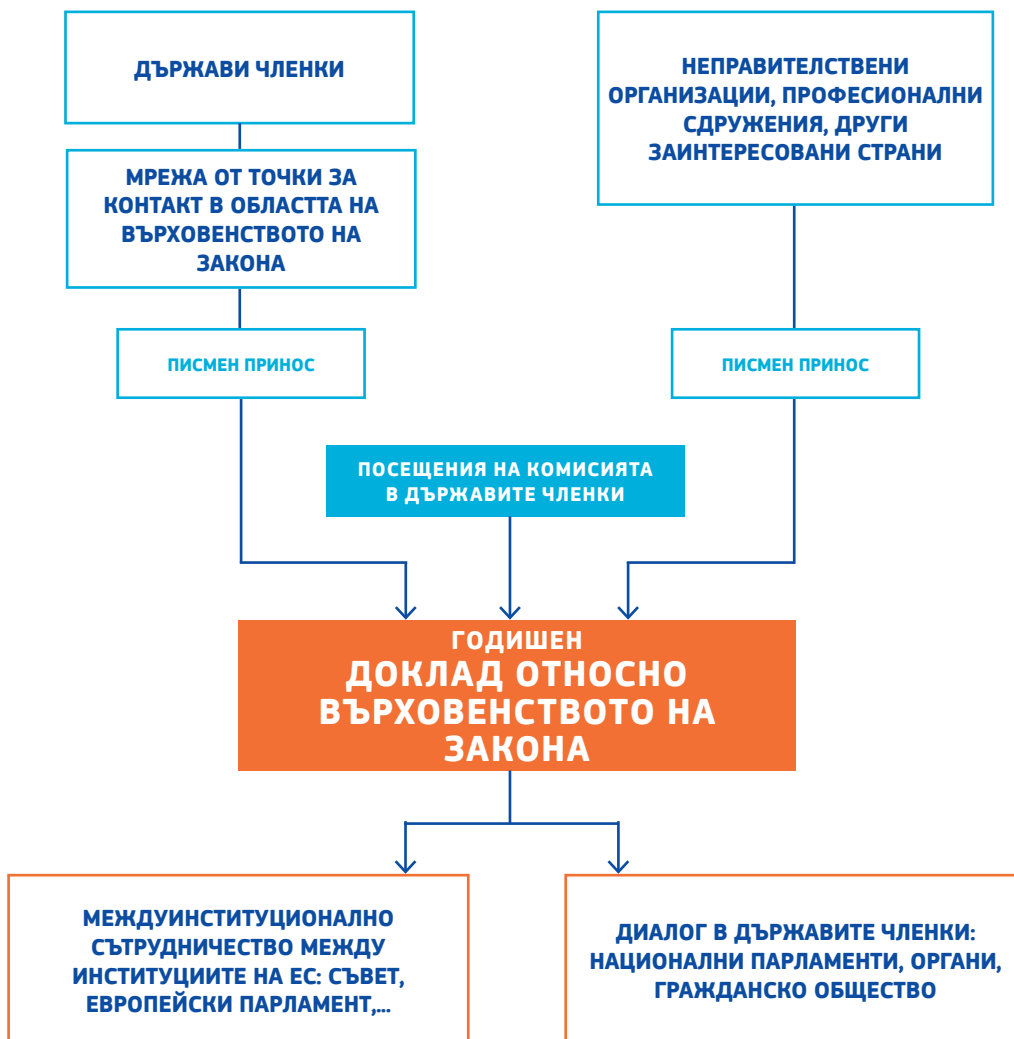
УРЕДБА ЗА ВЪРХОВЕНСТВОТО НА ЗАКОНА

Инструмент за ранно предупреждение, приет от Комисията през март 2014 г., който ѝ позволява да влезе в диалог с държава членка за справяне със системни заплахи за върховенството на закона с цел да се предотврати задълбочаване на проблемите.

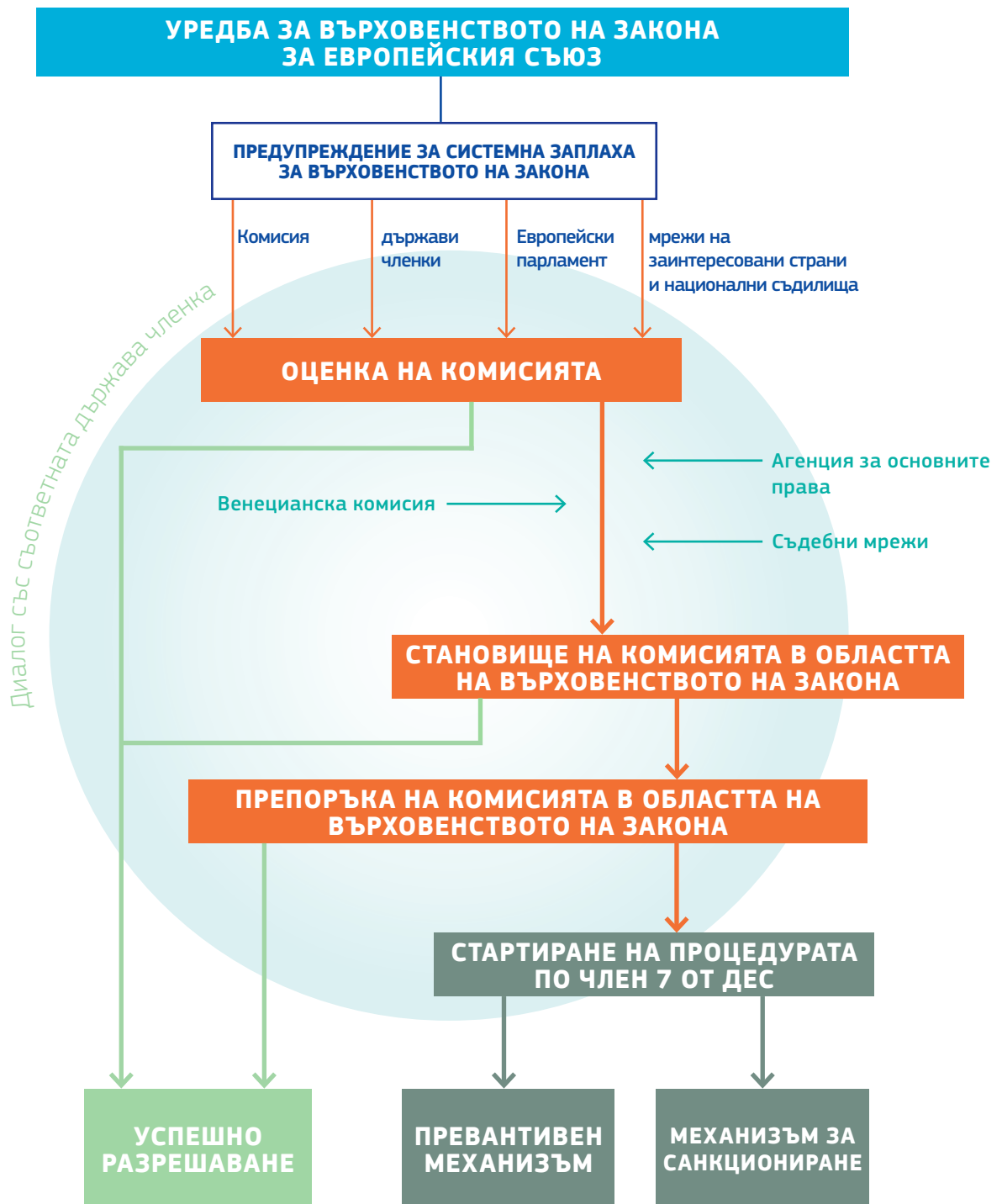
ПРЕДЛОЖЕН РЕЖИМ НА ОБВЪРЗАНОСТ С УСЛОВИЯ ЗА ЗАЩИТА НА БЮДЖЕТА НА ЕС

Предложение, което свързва върховенството на закона с използването на средствата на ЕС, като позволява на ЕС да спира временно, да намалява или да ограничава достъпа до финансиране от ЕС в случай на нарушения.

КАК ФУНКЦИОНИРА ЕВРОПЕЙСКИЯТ МЕХАНИЗЪМ ЗА ВЪРХОВЕНСТВОТО НА ЗАКОНА:

КАК ФУНКЦИОНИРА УРЕДБАТА ЗА ВЪРХОВЕНСТВОТО НА ЗАКОНА:

КАК ФУНКЦИОНИРА ПРОЦЕДУРАТА ПО ЧЛЕН 7 ОТ ДОГОВОРА ЗА ЕС:

Член 7, параграф 1: ПРЕВАНТИВНИ МЕРКИ

Определяне на наличието на очевиден РИСК от тежко нарушение на принципите по член 2 от ДЕС

Мотивирано предложение от:

1/3 от държавите членки

или

Европейската комисия

или

Европейския парламент

(2/3 мнозинство от подадените гласове, представляващи мнозинството от членовете)

Изслушване на засегнатата държава членка в Съвета

Одобрение от Европейския парламент

(2/3 мнозинство от подадените гласове, представляващи мнозинството от членовете)

Решение на Съвета с което се установява наличието на очевиден риск от тежко нарушение на ценностите, посочени в член 2 от ДЕС

(с мнозинство от 4/5 от държавите членки, с изключение на засегнатата държава членка)

Съветът може да отправи препоръки

(с мнозинство от 4/5 от държавите членки, с изключение на засегнатата държава членка)

МЕХАНИЗЪМ ЗА САНКЦИИ ПО ЧЛЕН 7, ПАРАГРАФИ 2—3

Определяне на НАЛИЧИЕТО на тежко и продължаващо нарушение на принципите по член 2 от ДЕС

Предложение от: Член 7, параграф 2

1/3 от държавите членки

или

Европейската комисия

Забележки, представени от засегнатата държава членка

Одобрение от Европейския парламент

(2/3 мнозинство от подадените гласове, представляващи мнозинството от членовете на ЕП)

Европейският съвет установява наличието на тежко и продължаващо нарушение (решение с ЕДИНОДУШИЕ, като се изключва засегнатата държава членка)

Член 7, параграф 3 от ДЕС: Спиране на някои права

Съветът може да спре правата, произтичащи от членството, включително правото на глас

Гласуването изисква квалифицирано мнозинство, което се определя по следния начин:

- 72 % от държавите членки, с изключение на засегнатата държава членка;
- и подкрепено от държави членки, чието население представлява най-малко 65% от общото население на ЕС.

Засегнатата държава членка не участва в гласуването.